

ТӘЖІРБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәні: «Денсаулықты басқару»

Пән коды: DB 3205

ББ атауы және шифры: 6B10111 «Қоғамдық денсаулық»

Оқу сағаты / кредит көлемі: 150 сағат/5 кредит

Оқу курсы мен семестрі: Курс 3, Семестр 5

Тәжірбелік сабақтар: 35 сағат

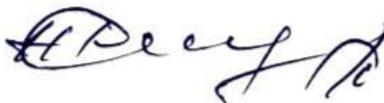
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/16
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Денсаулықты басқару»	12 беттің 2 беті

Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар "Денсаулықты басқару" пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 15 « 10 » 06 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі:

м.ғ.к., қауым.проф.

Сарсенбаева Г.Ж.

1.1 Тақырып: Салауатты өмір салтын насихаттаудың негізгі бағыттары мен әдістері.

2. Мақсаты: студенттерге салауатты өмір салтын сақтауды оқыту.

3. Оқыту міндеттері:

1. Салауатты өмір салты;
2. Пайдалы тамақтану;
3. Спортпен шұғылданду.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Тұрғындар арасында СӨС қалыптастыру;
2. Студенттердің салауатты өмір сүру дағдыларын денсаулық сақтау технологиясы негізінде қалыптастыру".
3. "Дені сау ұрпақ- болашақ кепілі.
4. Жеке және қоғамдық гигиена;
5. Дене шынықтыру, гиподинамиямен күрес;
6. Организмді жаратылыс-табиғи факторлармен — су, ауа, күн жарығымен және т.б. шыңдау;
7. Күн тәртібін тиімді пайдалану;
8. Дұрыс және уақтылы тамақтану;
9. Тән ауруларынан сақтандыру;
10. Жарақаттанудан, уланудан, т.б. сақтандыру;
11. Зиянды әдеттерден (темекі тарту, алкоголь, есірткілік улы заттарды) сақтандыру
12. Жыныс гигиенасы;
13. Психопрофилактика және психогигиена;
14. Кикілжің және денсаулық;
15. Экология және денсаулық.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып бағалау сұхбаты

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Салауатты өмір салтына анықтама беріңіз.
2. СӨС қалыптастыру қалай жүреді?

1.2. Тақырыбы: Денсаулық сақтаудағы менеджменттің негізгі функциялары.

2. Мақсаты: Студенттерді жоспарлау мен болжаудың негізгі ұғымдарымен таныстыру. SWOT-талдауды қайда және қашан қолданатынын түсіндіру.

3. Оқыту міндеттері:

1. Болжау және жоспарлау туралы түсінік;
2. Жоспарлау сыныптамаcының өлшемдері;
3. Болжау әдістері;
4. Жоспарлау кезеңдері;
5. SWOT-талдаудың құрылымы мен ерекшеліктері.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Неге болжау қиын?
- Жоспарлау классификациясының қандай критерийлерін білесіз?
- Қандай техника және жоспарлау түрлері бар?
- Басқарушылық шешімді жоспарлау?
- Болжау әдістері
- Денсаулық сақтауды жоспарлаудағы нормативтер

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Мақсаттардың негізгі белгілері мен қасиеттері қандай?
2. Жоспарлау дегеніміз не?
3. Үйлестіру дегеніміз не?
4. Бақылау дегеніміз не?
5. Мақсаттардың жіктелу белгілері шешімнің жіктелу белгілерінен айырмашылығы неде?
6. «Жоспар» және «болжам» анықтамасын қалай түсінесіз?
7. «SWOT»-талдау ерекшеліктері қандай?
8. «SWOT» аббревиатурасы?
9. SWOT-талдаудағы күшті және әлсіз жақтар қандай тәсілмен анықталады?
10. Болжау әдістерін атаңыз?
11. Жоспарлау міндеттерін шешу үшін қандай әдістер қолданылады?

1.3. Тақырыбы: Басқару түрлері. Басқару функциялары.

2. Мақсаты: менеджменттегі басқару түрлерімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

1. Басқарудың түрлері.
2. Басқару процесінің типтері.
3. Басқару амалдары.
4. Басқарудың функционалдық құрылымы.
5. Басқарудың сызықтық құрылымы.
6. Басқарудың матрицалық құрылымы.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Басқарудың ұйымдық құрылымының түсінігі нені қамтиды?
2. Ұйымның ұйымдық құрылымының элементтерін атаңыз және түсіндіріңіз.
3. Ұйымдастыру құрылымдарын жобалаудың негізгі принциптерін атаңыз.
4. Ұйымдастыру құрылымдарына қойылатын негізгі талаптарды атаңыз.
5. Басқарудың сызықтық құрылымының айырмашылығы, артықшылықтары мен кемшіліктері неде?

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты.

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Ақпараттық билік рөлінің өсу себептері неде? Мысалдар келтіріңіз.
2. Харизм дегеніміз не және оның басшылық процесіндегі рөлі?
3. Көшбасшылар мен басшыларға қандай билік түрлері тән?
4. Басшылықтың мінез-құлықтық және ахуалдық теорияларын салыстырыңыз. Олардың ұқсастығы мен айырмашылығы неде?
5. Ұйымның сыртқы және ішкі ортасын өзгерту басшылық стиліне қалай әсер етеді?
6. Тиімді жұмыс істеу үшін менеджерге қандай жеке қасиеттер қажет?
7. Беделге ие болу жолындағы ықтимал қателерді талдаңыз.
8. Басшы беделінің жалпы моделіне не кіреді?

9. Басшылық пен көшбасшылық арасындағы айырмашылықтар қандай?

1.4. Тақырып: Менеджмент, оның мәні мен категориялары.

2. Мақсаты: Студенттерді менеджмент пәнімен, категорияларымен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

1. Менеджмент түсінігі, міндеттері;
2. Басқару принциптері: түсінігі, жіктелуі;
3. ҚР Денсаулық сақтау жүйесінде менеджментті реформалау және енгізу қажеттілігі.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Менеджмент түсінігіне сипаттама беру.
2. Менеджменттің негізгі бағыттары.
3. Менеджер ұғымы.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі

түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау

түрлері: чек парағын қолдана отырып бағалау сұхбаты

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Қоғамдық денсаулық сақтауда менеджментті қалыптастырудың негізгі кезеңдерін атаңыз?
2. Сіз басқарудың қандай принциптерін білесіз?
3. Денсаулық сақтау жүйесіндегі менеджмент түсінігі қандай?
4. Менеджменттің қандай теорияларын білесіз?

1.5. Тақырыбы: Шаруашылық жүргізуші субъектілердің түрлері және олардың жалпы сипаттамалары. Басқарудың ұйымдастырушылық құрылымдары.

2. Мақсаты: Медициналық қызмет барысында басқарушылық шешімнің мәнін түсіндіру.

3. Оқыту міндеттері:

1. Басқару шешімі. Басқарушылық шешімнің ерекшеліктері;
2. Басқарушылық шешімдердің түрлері;
3. Басқарушылық шешімдерді қабылдау процесі мен әдістері;
4. Басқарушылық шешімдерді қабылдау кезеңдері.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Басқарудың ұйымдық құрылымы ұғымы нені қамтиды?
2. Ұйымның ұйымдық құрылымының элементтерін атаңыз және түсіндіріңіз.
3. Ұйымдастырушылық құрылымдарды жобалаудың негізгі принциптерін атаңыз.
4. Ұйымдық құрылымдарға қойылатын негізгі талаптар қандай?
5. Сызықтық басқару құрылымының айырмашылығы, артықшылықтары мен кемшіліктері қандай?

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі

түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау

түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Функционалды басқару құрылымының құрылысының ерекшеліктері, артықшылықтары мен кемшіліктері қандай?
2. Сызықтық функционалды басқару құрылымын сипаттаңыз.
3. Бөлудің басқару құрылымдарының артықшылықтары мен кемшіліктері қандай?

4. Матрицалық басқару құрылымын қалыптастырудың ерекшеліктері қандай? Олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттаңыз.

5. Ортақ не және орталықтандырылған және орталықтандырылмаған басқару жүйелері несімен ерекшеленеді?

6. Схеманы ойлаңыз және өзіңіз білетін ұйымда басқару құрылымдарының нұсқаларын жасаңыз. Оларды сипаттаңыз.

1.6. Тақырыбы: Жанжалдарды, өзгерістерді және стресстерді басқару. Жанжал жағдайын талдау және жанжалды шешу.

2. Мақсаты: Медициналық мекемелердегі қақтығыстар мен күйзелістердің себептерін зерттеу және олардың әлеуметтік басқарудағы маңызын анықтау.

3. Оқыту міндеттері:

- Жанжал түсінігі, олардың теріс және оң рөлі;
- Қақтығыстардың себептері;
- Жанжал моделі;
- Қақтығыстарды жіктеу;
- Қақтығыс жағдайында адамдардың мінез-құлық түрлері.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қақтығыс жағдайында адамдардың мінез-құлқының түрлері қандай?
2. Қақтығыстарды шешудің тәсілдері мен ережелері қандай?
3. Қақтығыстарды шешу кезеңдері қандай?

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты.

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Жанжал белгілерін атаңыз. Қақтығыс субъектісі мен нысанын анықтаңыз.
2. Қақтығыстардың функциялары қандай?
3. Қақтығыс жағдайы тұрғысынан қандай қақтығыстар түрлері бөлінеді?
4. Стресстің түрлері қандай?

1.7. Тақырыбы: Ұйымдастырушылық өзгерістер.

2. Мақсаты: Студенттерді ұйымдағы өзгерістермен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Ұйымдық өзгерістердің табиғаты;
- Өзгерістерді басқару;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Өзгерістерді басқару дегеніміз не?
2. Көшбасшылықты өзгерту деген не?
3. Өзгерістерді басқару мен өзгерту көшбасшылығының айырмашылығы неде?
4. Өзгерістерді басқару және өзгерістер көшбасшылығы анықтамасы

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты.

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Өзгерістерді басқару және өзгерістер көшбасшылығының сипаттамаларын беріңіз.

2. Билік деген не?

3. Адамның өзгеру элементі деген не?

1.8. Тақырыбы: Тауарларды бөлуді басқару. Таралуы: түсінігі, арналары, түрлері

2. Мақсаты: Тауарды тарату кезіндегі негізгі әрекеттерге үйрету.

3. Оқыту міндеттері:

- Маркетинг кешенінің түсінігі.
- Кешен құраушылары.
- Маркетингтегі тауар, сауда маркасы және бренд ұғымдары.
- Позициялау түсінігі.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. 4P маркетинг кешені дегеніміз не?

2. 7P маркетинг кешені дегеніміз не?

3. Тауар, баға, сату орны, сатуды ынталандыру деген не?

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі

түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты.

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Тарату саясаты дегеніміз не?

2. Тауарды тарату жүйесі қандай міндеттерді шешуге арналған?

3. Кәсіпорынның коммуникациялық саясаты кімге бағытталған?

4. Коммуникациялық саясатты әзірлеу кезінде мақсатты аудиторияларды анықтау неге маңызды?

5. Тарату жүйесі қандай элементтерді қамтиды?

6. Тауарды таратудың тиімді стратегиясын әзірлеу қандай кезеңдерден тұрады?

7. Жылжыту жүйесін әзірлеу кезінде қандай факторларды ескеру қажет?

1.9. Тақырып: Денсаулық сақтау саласындағы менеджментте шешім қабылдаудың ерекшелігі.

2. Мақсаты: Дұрыс шешім қабылдау дағдысын үйрету. Шешім қабылдау барысындағы кемшіліктермен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Шешім қабылдау түрлері;
- Шешімдерге қойылатын талаптар;
- Шешім қабылдау тиімділігінің негізгі факторлары;
- Шешім сапасы;
- Шешім қабылдау үдерісіндегі кемшіліктер;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Басқарушылық шешім. Басқару шешімінің ерекшеліктері;

2. Басқару шешімдерінің түрлері;

3. Басқару шешімдерін қабылдау процесі және әдістері;

4. Басқарушылық шешімдерді қабылдау кезеңдері.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі

түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1.Басқарушылық шешімнің қандай ұғымдары бар? Басқа шешімдерден айырмашылықты атаңыз.

2.Басқару шешімдерінің негізгі түрлерін атаңыз.

3.Басқарушылық шешімдерге қойылатын талаптар қандай?

4.Басқарушылық шешімдерді әзірлеу, қабылдау және іске асырудың негізгі кезеңдерін атаңыз.

1.10. Тақырыбы: Ұйымның ішкі және сыртқы ортасы, басқару әдістері.

2. Мақсаты: Студенттерді ұйымның ішкі және сыртқы ортасымен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Әлеуметтік факторлар;

- Табиғи факторлар;

- саяси жағдай;

- экономикалық жағдай.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жеткізушілер (поставщики) деген кімдер?

2. Тікелей әсер ету ортасы

3. Жанама әсер ету ортасы

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты.

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Ұйымның сыртқы ортасы деген не?

2. Ұйымға әсер ететін факторларды атаңыз?

3. Жанама әсер етудің түрлерін көрсетіңіз?

1.11. Тақырыбы: Ұйымның персоналды басқару.

2. Мақсаты: студенттерді міндеттері, функциялары, олардың өзара байланысы, персоналды басқарудағы рөлі мен орны, олардың мөлшері мен меншік нысанына қарамастан, экономикалық ұйымдардың персоналды басқару қызметтері мен қызметтері туралы жүйелі түрде хабардар болуын қамтамасыз ету.

3. Оқыту міндеттері:

- Бірлестіктің атмосферасының ерекшеліктері;

- Персоналдарды басқарудың модельдері;

- Мотивациялық менеджмент;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Персоналдарды басқаруды атаңыз?

2. Мақсат бойынша басқаруды түсіндіріңіз

3. Персоналдарды басқарудың модельдері

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты.

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Персоналды басқару философиясы дегеніміз не?

2. Персоналды басқарудың әлеуметтік-психологиялық , әкімшілік, экономикалық әдістерінің өзара байланысын көрсетіңіз.
3. Персоналды басқару әдістерін сипаттаңыз.
Персоналды басқаруға кіріспе.
4. Персоналды басқару тұжырымдамасы дегеніміз не? Оның мақсаттары және құрамдас бөліктері қандай?
5. Тұлға аралық қатынастармен байланысты заңдылықтардың мәнін ашыңыз
6. Персоналды басқару жүйесін дамытуы мен қалыптасуы кезінде қандай қағидаларды ескеру қажет?

1.12. Тақырып: Қызметкерлерді басқарудағы әлеуметтік-психологиялық аспектілер.

2. Мақсаты: Студенттерді басқару кезіндегі әлеуметтік-психологиялық аспектілермен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Персоналды алу және таңдау
- Персоналды талдау кезінде қолданылатын негізгі әдістері
- Жұмысқа алу кезінде сынақтар жүргізу.
- Зейін мен есте сақтау қабілетіне байланысты сынақтар
- Тұлғалар арасындағы қарым-қатынасқа байланысты сынақтар.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Техника-технологиялық аспектілер
2. Ұйымдастырушылық-экономикалық
3. Персоналды басқарудың құқықтық аспектілері
4. Әлеуметтік-психологиялық аспектілер
5. Педагогикалық аспектілер

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейстері

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиет: 1-ші қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Персоналды талдау кезінде қолданылатын негізгі әдістерді атаңыз.
2. Персоналдың әлеуметтік-психологиялық өзара қарым-қатынас іс әрекеті туралы сипаттаңыз.
3. Жұмысшылар тәртібіне психологиялық және физикалық факторлардың әсер етуі қандай?

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/16
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Денсаулықты басқару»	12 беттің 10 беті

Қосымша №1:

Негізгі әдебиет:

1. Общественное здравоохранение : учебник / А. А. Аканов [и др.]. - ; Одобрено и рек. комитетом по контролю в сфере образования и науки. Мин-ва образования и науки РК. - М. : "Литтерра", 2017. - 496 с.
2. Сыздыкова, К. Ш. Менеджмент в здравоохранении учебное пособие - Алматы : ИП Изд-во "Ақнұр", 2015. - 236 с
3. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Первый гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 544 с.
4. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау: оқулық / М. Ә. Бөлешов. - Алматы : Эверо, 2015. - 244 бет с.
5. Мұхамбеков, М. М. Денсаулық сақтаудағы менеджмент оқу құралы - Алматы : Эверо, 2014. - 348 бет.-
6. Семёнов, В. Ю. Экономика здравоохранения : учебное пособие / В. Ю. Семёнов. - 2-е изд., перераб. ; Рек. Учебно-методич. объедин. по мед. и фармацев. образ. вузов России. - М. : МИА, 2014. - 1000 с

Қосымша әдебиет:

1. Гэмбл Д. Э. Стратегиялық менеджмент негіздері:бәсекелік артықшылыққа ұмтылу = Essentialsofstrategicmanagement : оқулық / Д. Гэмбл, М. Питерс, А. Томпсон ; Қаз. тіл ауд. Ж. Кушебаев . - 5-ші бас. - [б. м.] : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 536 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
2. Котлер Ф. Маркетинг негіздері = Principles of Marketing : оқулық / Ф.Котлер, Г.Армстронг ; Қаз.тіл.ауд.Б.Абдулхалим [жәнет.б.]. - 17-басылым. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 736 бет. с. : (Рухани Жаңғыру)
3. Гриффин, Р. Менеджмент = Management : о?улы? / Р. Гриффин ; Қаз.тіл.ауд. Г.А. Абдуллина [және т.б.]. - 12- басылым. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 768 б. с. : сур.- (Рухани жаңғыру).
4. Денсаулық сақтаудағы менеджмент: дәрістік топтама / Ж. С. Төлебаев [ж/б.]. - Алматы : АҚНҰР, 2016. - 258 бет.
5. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение: практикум: учеб. пособие для мед. училищ и колледжей / В. А. Медик, В. И. Лисицын, А. В. Прохорова ; М - во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 144 с. : ил.
6. Биғалиева, Р. К Менеджмент және денсаулық сақтауды ұйымдастыру. - Алматы : Эверо, 2013
7. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение: учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова ; М-во образования и науки. - 3-е изд., перераб. и доп ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 544 ил.
8. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау: оқулық / М. Ә. Бөлешов ; ҚР БҒМ. - Алматы : ҚР жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2012. - 256 бет. с.

Электронды әдебиет:

1. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э.
2. Денсаулық сақтаудағы менеджмент [Мәтін] : дәрістік топтама / Ж. С. Төлебаев [және т. б.]. - 2-бас. - Алматы : Ақнұр баспасы, 2019. - 258 б.. <http://elib.kaznu.kz/>
3. Менеджмент в здравоохранении..Сыздыкова К.Ш., Тулебаев Ж.С., Рыскулова А.Р. , 2019/<https://aknurpress.kz/login>

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/16
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Денсаулықты басқару»	12 беттің 11 беті

4. Мұхамбеков, М. М. Денсаулық сақтаудағы менеджмент [Мәтін] : оқу құралы / М. М. Мұхамбеков. - Алматы : Эверо, 2017. - 346 б.

<http://elib.kaznu.kz/>

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН
**MEDISINA
AKADEMIASY**
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN
**MEDICAL
ACADEMY**
АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/16
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Денсаулықты басқару»	12 беттің 12 беті